SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C No. 16. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 26, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 26-го СІЧНЯ 1993. Ч. 16. РІК C.

КРИЗА У ВЕРХОВНІЙ РАДІ ТРИВАЄ

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 21-го січня, в першій половині дня на сесії Верховної Ради України знову не було кворуму. Як повідомила народний депутат Марія Куземко, депутати з Народної Ради відмовилися зареєструватися з метою затримати початок пленарного задідання сесії Верховної Ради до повернення Президента Леоніда Кравчука та прем'єр-міністра Леоніда Кучми з Мінська, Білорусі, де 21-го січня вечором відбулася зустріч керівників урядів трьох слов'янських держав — Вячеслава Кебіча, Л. Кучми та Віктора Чорномирдіна, а наступного дня — зустріч президентів Білорусі, України та Росії.

Голова Верховної Ради України Іван Плющ захворів, тому на засіданні головував його заступник Василь Дурдинець. Він повідомив, що Президія ВР підтвердила рішення з 19-го січня скликати надзвичайне пленарне засідання для розгляду соціяльно-економічних проблем та проблем соціяльного захисту громадян. Він запропонував продовжити спільне засідання постійних комісій Верховної Ради, але проти цього виступили депутати від Луганщини. Посадник міста Лисичанська Вячеслав Лобач повідомив, що, на знак протесту проти порушення головуючим порядку дня, депутати від Луганської области й частина від Донецької та Дніпропетровської областей залишають залю. Після кількох пропозицій розпочати пленарне засідання, слово взяв депутат-соціяліст із Сумської области Володимир Марченко і заявив, що вони, соціялісти, не збираються порушувати питання про резиґнацію Уярду Кучми та про відновлення КПУ, після чого запропонував зробити перерву та повернути до залі делеґації з Донбасу.

Після перерви Борис Олійник звинуватив Рух та демократичні сили в тому, що вони поширюють чутки нібито він готує заколот з метою посісти місце Івана Плюща. Олійник вимигав розпочати парляментарне розслідування з цього приводу.

Від Луганської области слово взяв депутат Віктор Тіхонов і зачитав заяву депутації з Донбасу, де сказано, що їхня мета знайти більш раціональний шлях виходу України з кризи і що для праці сесії необов'язкова присутність двох третин депутатів, оскільки тимчасовий розпорядок дозволяє працю при наявності понад 50 відсотків осіб. В годині 1:30 по полудні почалося обговорення якости декретів Кабінету Міністрів. В обговоренні взяли активну участь колишній прокурор України Михайло Потебенько та колишній керівник Миколаївського обласного комітету КПУ Володимир Матвєєв. Вони наголошували, що соціяльно-економічна ситуація в Україні катастрофічна і що дуже гостро стоять проблеми соціяльного захисту населення. Але депутат Іван Грицай заперечив, що вину за кризу в економіці треба покладати лише на Уряд, порадив депутатам забути про власні амбіції й думати про народ. Наступне засідання Верховної Ради перенесено на 25-го січня.

Після закінчення сесії Верховної Ради відбулася пресова конференція представників Народної Ради, присвячена підсумкам останніх днів. На запитання журналістів відповідали Іван Заєць, Микола Поровський, Павло Мовчан та Степан Хмара. І. Заєць події останніх трьох днів назвав кризою влади, оскільки ефективної праці Верховної Ради фактично не було. На його думку, причиною цього стала спроба певних сил винести на обговорення питання про підписання статуту СНД і реґабілітацію КПУ. Народна Рада уважає це продовженням політики ГКЧП, тобто сумнозвісного Ґосударственного Комітєта Чрєєзвичайних Проісшествій. М. Поровський зазначив, що в наслідок активности національно-демократичних сил спроби прокомуністичних сил провалилися. „Ми змусили їх дати гарантії, що ці питання не будуть обговорюватися і це був абсолютно вірний крок", — підсумував Поровський.

Л. КРАВЧУК ПРИВІТАВ Б. КЛІНТОНА

Джерзі Ситі, Н. Дж. — У четвер, 21-го січня Президент України Леонід Кравчук вислав телеграму з привітанням для Билла Клінтона з нагоди вступу на становище 42-го президента З'єднаних Стейтів Америки.

У телеграмі, між іншим сказано: „Хочу ще раз запевнити Вас, пане Президенте, у тому, що ми готові до продовження плідного двостороннього діялогу, який встановився на рівні вищих керівників ЗСА та України, активної співпраці з новою Адміністрацією для дальшої розбудови відносин між нашими двома державами на засадах рівноправного демократичного партнерства".

І. Плющ протестує

Київ (УНІАР). — У четвер, 21-го січня, голова Верховної Ради України Іван Плющ надіслав листа до голови Верховної Ради Російської федерації Руслана Хасбулатова, в якому він висловив протест проти спроби розглянути в російському парляменті питання про статус міста Севастополя.

„Нам, відомо, що у Верховній Раді Росії створено комісію на чолі з депутатом Пудовкіним для вивчення цієї проблеми. Продовження діяльности цієї комісії не додасть авторитету Верховній Раді Російської федерації, тому що немає юридичного обґрунтування для втручання до внутрішніх справ сусідньої держави України", — сказано у листі.

Соціялісти Криму об'єднуються

Симферопіль (УНІАР). — Тут у середу, 20-го січня, голова Російського товариства Криму Анатолій Лось повідомив про створення Координаційної ради різних політичних організацій. Їх представляють Російське товариство Криму, Соціялістична партія, Союз комуністів Криму, Російськомовний рух Криму, народний депутат Верховної Ради Криму, головний редактор газети „Республіка Крим" Сергєй Шувайніков.

У Севастополі на відзначення другої річниці відновлення Кримської автономної Совєтської Соціялістичної Республіки відбувся ряд мітинґів, влаштованих Російським товариством Криму. Союзом комуністів Криму, Кримською реґіональною організацією Всесоюзної комуністичної партії большевиків, Республіканським Рухом Криму, Республіканською партією Криму, та Російськомовним рухом Криму. Учасники акцій прийняли резолюцію з низкою вимог до ВР Криму, зокрема: повернення півострова до рубльової зони та скасування мораторію на проведення референдуму за незалежність Криму у складі СНД, зняття з посади голови ВР Миколи Багрова з метою його притягнення до відповідальности, вступу у зв'язки з Росією з метою укладення з нею договорів про громадянство, прямий обмін Консульствами і правничої реалізації результатів референдуму 20 січня 1991 року про відновлення Кримської республіки як суб'єкту СНД і учасника союзної угоди. З промовами виступили голова КРП та РРК Юрій Мешков та голова РТК Анатолій Лось. За пропозицією останнього до резолюції мітинґу внесено питання про вимогу до голови Ради міністрів Криму щодо прийняття рішення про прокладення ґазопроводу через Керченську протоку для можливості постачання ґазу з Росії до Криму.

В розмові з кореспондентом УНІАР член Центральної ради Кримсько-татарського національного руху, Нариман Аханов заявив, що ця організація, як репрезентативний орган кримських татарів, не вважає день 20-го січня святом, оскільки відновлена два роки тому автономія нічого не дала кримсько-татарському народові. Він також заявив, що кримсько-татарський народ буде продовжувати рішучу боротьбу за відновлення своєї національної держави.

Б. Клінтон почав урядування

Вашінґтон. — Перший день 42-го президента ЗСА Билла Клінтона почався зі зустрічі гостей — американців з багатьох стейтів, які приїхали до столиці на інавґурацію і виграли в льотерії право побувати в Білому Домі вранці у четвер, 21-го січня. 85,000 осіб взяли участь у льотерії, але лише 2,500 з них усміхнулося щастя.

Провівши гостей у свої нові апартаменти, президент Б. Клінтон влаштував другий заплянований на четвер прийом — зустрівся з арканзасцями, які допомагали йому у виборчій боротьбі. Після цього Клінтон провів коротку зустріч з членами Крайового комітету Демократичної партії і лише після того приступив до праці.

В інтерв'ю телевізійній програмі „Сьогодні" (мережа Ен-Бі-Сі) завідуючий канцелярією Білого Дому Томас МекЛарні сказав, що Президент проведе нараду з дорадником у справах крайової безпеки і економічними дорадниками. МекЛарні уточнив, що Перша лейді буде „брати участь у вирішенні багатьох внутрішніх проблем".

„Гілларі Клінтон, — сказав завідуючий канцелярією Білого Дому і друг Клінтона з дитячих років, — брала участь у вирішенні справ і тоді, коли Билл Клінтон був губернатором (Аркенсо)".

Пресовий секретар Президента Ді-Ді Маєрс призналася журналістам, що покищо погано орієнтується у коридорах Білого Дому. Кореспондент АП Майк Файнсілбер тут же нагадав, що і Джордж Буш, ставши президентом, не зразу освоївся у Білому Домі, хоч вісім років пробув там як віцепрезидент.

У четвер увечорі Президент провів перше засідання кабінету нового Уряду. В ньому взяли участь як секретарі департаментів, затверджені Сенатом, так і кандидати, які чекають затвердження.

За кілька годин після інавґурації Клінтона Сенат затвердив трьох секретарів департаментів — Леса Аспіна на пості голови Пентаґону, Воррена Крістофера — на пості державного секретаря і Ллойда Бентсена — на пості керівника Департаменту фінансів. Свою кандидатуру на становище генерального прокуратора Зові Берд відкликала.

Скасовано обмеження на аборти

Вашінґтон. — У неділю, 24-го січня, президент Билл Клінтон підписав декілька розпоряджень, якими скасував всі обмеження на аборти, прийняті за 12 років республіканського керівництва. Головним заходом нового президента-демократа стало скасування заборони на лікарські консультації в питаннях втручання в процес вагітности у клініках, що перебувають на державному фінансуванні.

Крім того, новий господар Білого Дому видав ряд інших заряджень. Він скасував обмеження на фінансування дослідів, пов'язаних із застосуванням ембріональної тканини, полегшив порядок здійснення абортів у військових шпиталях і переглянув участь у міжнародних програмах, що стосуються плянування народжувань. Вкінці, Клінтон видав розпорядження про додаткове вивчення питання щодо доцільности закупів у Франції препарату РУ-486, відомого як засіб припинення вагітности.

Під час церемонії підписання цих розпоряджень в Білому Домі Клінтон повторив своє ліберальне наставлення в питанні абортів, яке він оприлюднив ще в передвиборчій кампанії, кажучи про Америку: „Це країна, де аборти мусять бути безпечні і законні".

Саме в ті хвилини, коли Клінтон підписував документи про припинення чинности розпоряджень попередніх двох адміністрацій, у Вашінґтоні відбувалася масова демонстрація противників абортів. В ній взяло участь біля 75,000 осіб. Одним з промовців на мітинґу був нюйоркський Архиєпископ і Кардинал Джан О'Коннор. Звертаючись до учасників „Маршу життя", котрий проводиться противниками абортів щорічно, О'Коннор підкреслив, що він і його однодумці „не дадуть себе залякати" і продовжать активну боротьбу проти абортів.

Водночас відбулися такі самі виступи в інших містах країни.

УКРАЇНА НЕ ПІДПИСАЛА СТАТУТ СНД

Мінськ (УНІАР). — Тут у п'ятницю, 22-го січня, закінчилася нарада керівників держав і урядів країн СНД. В нараді взяли участь повноважні делегації 10 країн СНД. На пресовій конференції, що відбулася по закінченні наради, голова Верховної Ради Республіки Білорусь Станіслав Шушкевич оцінив зустріч „як ніколи однодушну і продуктивну", однак статут Співдружности Незалежних Держав підписали керівники тільки семи держав. Не поставили своїх підписів: Україна, Молдова і Туркменістан.

Голови урядів країн СНД обговорили всі питання, включені до порядку денного й підписали проєкти всіх постанов. Голова російського уряду Віктор Чорномирдін заявив на пресовій конференції, що Рада прем'єр-міністрів країн СНД розлянула 14 документів, в тому числі про реґулювання міждержавного ринку цінних паперів та про заснування міждержавного банку, про повітряні рейси тощо. Додатково домовилися провести ближчим часом дві зустрічі для обговорення проблем створення комплексу видобування газу-нафти та боротьби зі злочинністю.

Керівники усіх державних делеґацій обговорили 30 питань, серед яких окрім економічних, питання прав людини і основних свобід. Найскладнішим було обговорення статуту СНД. Україна відмовилася його підписати, натомість українська делегація запропонувала свій документ, згідно з яким держави, які не бажають зв'язувати себе структурами, мали б змогу обговорити та вивчити всі документи і протягом року прийти до остаточного рішення. Документ фактично становить спільну заяву, згідно з якою рішення про підписання статуту оголошується відкритим для підписання в будь-який час кожному керівникові держави.

Президент України Леонід Кравчук, прем'єр-міністер Леонід Кучма та перший заступник голови Верховної Ради України Василь Дурдинець, повернувшись із Білорусі, на летовищі в Борисполі дали інтерв'ю журналістам. Президент Кравчук сказав, що підписано 25 документів із 30. Більшість з підписаних документів торкаються економічних проблем. Це 19 документів, оскільки всі держави зрозуміли, що економіка є найголовнішою. Підписано також кілька документів загального характеру та військові. Напруження навколо питання підписання статуту СНД вдалося зняти після того, як українська делеґація зачитала підготовлену нею спільну заяву, у якій детально пояснюється чому з точки зору України статут СНД не готовий для того, щоб Україна могла його підписати. Керівники усіх делеґацій погодилися з цією заявою і поставили під нею свої підписи, якими підтвердили, що статут СНД повинен бути удосконалений як економічно, так і політично. Зокрема треба зняти всі бар'єри на шляху економічної інтерграції. Українська делеґація запропонувала хартію і принципи економічної співпраці й учасники наради взяли ці документи до протоколу. „Таким чином Україна приїхала не з порожніми руками. Зі становищем — раз, і з документами — два", — заявив Л. Кравчук і додав, що всі інші держави поставилися до статуту неоднозначно. „Вони дали м'який варіянт, який відкриває шлях для його підписання. І хто дозріє до цього — той підпише, а якщо статут не дозріє, то, може, щось інше буде". Україна під статутом свій підпис не поставила, але вона, як і інші держави, покищо залишається у СНД. Однак ніяких санкцій, обмежень чи переваг інших держав щодо України не буде. Діють тільки двосторонні угоди.

Наступна зустріч керівників держав СНД відбудеться 30-го квітня в Єревані, Вірменія. Рада прем'єр-міністрів країн СНД заплянована на 12-те березня й відбудеться у Москві.

Вивчають державний устрій сусідів

Київ (УНІАР). — Тут 20-го січня голова правління Баварської школи адміністрації доктор Юрген Гарбіг зустрівся зі слухачами Інституту державного управління та самоврядування при Кабінеті Міністрів України. Він ознайомив представників органів самоврядування від різних областей України з конституційно-правовими основами правління у Баварії, а також з принципами федеративного устрою Німеччини. Відбулася дискусія з означених питань у контексті доцільности переходу України від унітарного до федеративного устрою.

Зустріч влаштувало представництво німецького фонду „Ганс Зайделє" в Києві.

„Благовість" концертує

Союзівка. — Тут у понеділок, 25-го січня, на оселі УНСоюзу в Керґонксоні, Н. Й. відбувся концерт ансамблю духовної музики з Києва „Благовість". Початок о год. 7-ій вечора. Наступні концерти цієї групи відбудуться у вівторок, 26-го січнял в церкві св. Андрія в Бостоні, 24 Орчардгілл ровд, початок о год. 7-ій вечора; у четвер, 28-го січня — в залі церкви св. Миколая, 2410 4-та вул. у Вотервліт, Н. Й., початок о год. 7-ій вечора; у неділю, 31-го січня ансамбль співатиме Службу Божу о год. 10-ій ранку в церкві Непорочного Зачаття та виступить з концертом о год. 4-ій по полудні в українській школі при церкві Непорочного Зачаття, 29500 Вестбрук у Воррен, Миш.; у четвер, 4-го лютого о год. 7-ій вечора — в залі церкви св. Володимира, 226 Юніондейл аве., в Юніондейл, Н. Й.

ЗАБАВА ООЛ

Джерзі Ситі, Н.Дж. — Управа 7-го Відділу Організації Оборони Лемківщини в Джерзі Ситі влаштовує запусну забаву з нагоди Дня Валентина, яка відбудеться у суботу, 13-го лютого, о год. 9-ій вечора в Українському Народному Домі, 90-96 Флит вул. в Джерзі Ситі. У програмі — несподіванки, виграші, буфет з напоями. Гратиме оркестра „Журавлі". Вступ — 10 дол. У справі резервації столів слід звертатися на число телефонів (201) 432-5054 або 451-4376.

Ірак заперечив повідомлення про акції проти союзників

Багдад. — У відповідь на повідомлення західніх засобів масової інформації про те, що іракські системи протиповітряної оборони відкрили вогонь по американських літаках в межах зони „повітряної карантени", Ірак виступив із спростуванням.

Іракське офіційне пресове агентство, покликуючись на неназваного співробітника міністерства закордонних справ, заявило, що протиповітряна оборона Іраку не тільки не відкрила вогонь по американських літаках, але навіть не намагалася слідити за ними, застосовуючи радарні станції. В заяві агентства сказано, що Захід фабрикує брехливі повідомлення про подібні військові акції Іраку.

„Ірак і далі дотримується угоди про припинення вогню", — нібито заявив високопоставлений чинник іракського міністерства закордонних справ. Як відомо, минулого тижня Ірак оголосив так зване припинення вогню в зонах на півночі і півдні країни, повітряний простір над якими контролюють союзники Ірак заявив, що йде на це із-за прихильности до нового президента ЗСА Билла Клінтона.

Раніше Багдад уже виступав двічі з запереченням повідомлень про ворожі дії проти авіяції союзників в зоні, де заборонені полети іракських літаків. На думку західніх спостерігачів, ці заяви Саддама Гуссейна — пробна куля, якою він випробовує рішучість нового Президента ЗСА.

Іракські газети у своїх недільних випусках закликають до діялогу між Биллом Клінтоном і іракським керівництвом. Одна з газет, яка є органом правлячої партії Баас, у редакційній статті підкреслює, що вирішення американсько-іракських суперечностей звільнило б Клінтона від турбот, що стосуються близькосхіднього реґіону, і дозволило б йому сконцентрувати увагу на невідкладних проблемах американської економіки.

У СВІТІ

ХОЧ САДДАМ ГУССЕЙН пообіцяв більше не порушувати резолюцію Ради безпеки ООН і дотримуватися умов замирення з країнами — членами антиіракської коаліції, кувайтці встановлюють ракетні станції „Пейтріот". Національна рада Кувайту прийняла закон, який дозволяє всім громадянам країни мати вогнепальну зброю, в тому числі автомати.

В П'ЯТНИЦЮ 22-ГО СІЧНЯ, міністри закордонних справ Австралії й Індонезії, Ґарет Єванс та Алі Алятас, прибули до Пномпеню, столицю Камбоджі, щоб розпочати тим нові переговори з „червоними хмерами" про стабілізацію ситуації. Вони також мають намір домогтися звільнення з-під арешту 12 працівників місії ООН, захоплених „червоними хмерами" в понеділок, 19-го січня, в провінції Пайлінь. Сили ООН, наділені новими повноваженнями, провадять арешти камбоджійців, причетних до політичного тероризму.

В ЧЕТВЕР, 21-ГО СІЧНЯ, виступаючи в програмі національної телевізії, французький президент Франсуа Міттеран побажав Билловї Клінтонові „успіху в його високій місії" і заявив, що в найближчий час плянує зустрітися з новим американським президентом.

В КОЛЮМБІЙСЬКІЙ СТОЛИЦІ Санта Фе-де-Боґота арештовано Гозе Умберто Льопеза, який командував одним з найбільших антиурядових „повстанських фронтів".

ПАРТІЇ ПРАВЛЯЧОЇ коаліції в чеському парляменті офіційно висунули Вацлава Гавела на пост президента Чеської республіки. Правляча коаліція володіє в парляменті 105 місцями. Цього цілком досить для обрання В. Гавела президентом країни.

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОГО ЧЕТВЕРГА, 21-го січня, президент Билл Клінтон особисто привітав 1,800 осіб, а тоді, з уваги на брак часу, вже говорив до збірної групи запевняючи їх, що в майбутньому він напевно вітатиме їх у Білому Домі. У кімнаті дипломатичних прийнять, куди проходила лінія відвідувачів, громадян вітали крім Президента, віцепрезидент Ел Ґор та їхні дружини Гілларі Клінтон і Типпер Ґор. Хоча ця гостинність нового Президента вийшла дещо хаотичною, бо прийшло 1,000 осіб більше, то на думку політичних спостерігачів це було корисним потягненням для нової Адміністрації, а Президента зокрема, бо це дало дрібку вірогідности бодай одній із його передвиборчих обіцянок, що він буде для всіх доступним Президентом.

ПРЕЗИДЕНТ БИЛЛ КЛІНТОН у п'ятницю вранці, 22-го січня, заявив, що відтягає кандидатуру Зові Берд на генерального прокуратора ЗСА. Наспіла ця заява доперва після цілоденнго публічного тиску звичайних громадян і великої кількости сенаторів і який опозиція обернула у першу політичну кризу нового Президента. Ніхто не хотів вияснити чи президент Клінтон робив якісь намагання щоби рятувати свою номінацію, але Білий Дім зробив небуденне потягнення коли о год. 1.30 ночі повідомив засоби масової інформації, що кандидатуру З. Берд відтягнено. Припускають, що немалий вплив на стягнення кандидатури мали звичайні громадяни, які обурювалися номінацією людини, яка призналася до переступлення закону тричі.

МИНУЛОГО ЧЕТВЕРГА, у перший день урядування президента Билла Клінтона, Сенат схвалив 14 головних номінацій на посади в новій Адміністрації, включно з Роналдом Бравном на посаду секретаря Департаменту торгівлі, після того як він заявив, що позбудеться будь-яких зв'язків зі своєю колишньою адвокатською фірмою та інших сплікувань, які могли б бути у конфлікті з його новим призначенням. Серед інших схвалених номінатів були: Донна Шалала на секретаря Департаменту здоров'я і громадських послуг, Роберт Райк на секретаря Департаменту праці, Фредеріко Пена, як секретар Департаменту транспортації та Ліона Панетту на становище директора Бюра менаджменту і бюджету.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник Ukrainian daily

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to

Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00

Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00

Чеки і money orders виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Добра воля" Саддама Гуссейна

Напередодні інавґурації Билла Клінтона у Вашінґтоні — Революційна Рада Іраку, яка є вузьким гуртом найближчих дорадників і слухняних прислужників диктатора Саддама Гуссейна, повідомила генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй, що Ірак проголосив „перемир'я", не буде стріляти до американських літаків, погоджується беззастережно на приїзд до Багдаду військових інспекторів ООН, буде притримуватися постанов перемир'я з-перед рівно двох років. Це все, мовляв, є виявом „доброї волі" Саддама Гуссейна супроти нового американського Президента. Революційна Рада Іраку пропонує, щоб започаткувати розмови про мир.

Трудно негайно пізнати, яке сутнє значення цієї заяви Іраку і що за нею криється. Це може бути тільки тактичний „трюк" з ціллю внести фермент в ряди міжнародної коаліції, яка два роки тому вела війну проти Іраку, — і щоб зискати на часі. Але не можна виключити, що це поважна спроба нормалізувати взаємини з західним демократичним світом. Хоча останні налети американських, англійських і французьких літаків на Ірак розлютили широкі маси іракського народу та скріпили авторитет Гуссейна, поверх дворічні економічні санкції з бльокадою проти ввозу до Іраку перерізних предметів — дають себе таки болюче відчувати. Водночас — міжнародна ситуація змінилася в користь Іраку: прихильні Заходові арабські держави з Єгиптом на чолі, які приєдналися були два роки тому до міжнародної, ворожої Іракові, коаліції, тепер невдоволені налетами на Ірак. Вирішним чинником буде, очевидно, становище Клінтона і його Уряду. Покищо він солідаризувався із політикою Буша, але згадав був, що коли б Ірак тримався клявзуль перемир'я, подиктованих Радою Безпеки ООН він, Клінтон, вислав би назад амбасадора ЗСА до Багдаду. Це був виразний натяк на можливість перетворювати дворічний стан тимчасового перемир'я — на мир.

Найбільша „заковика" у характері диктатури в Іраку. У західньому демократичному світі порівнювали Саддама Гуссейна з Адольфом Гітлером, як диктатором, який запаморочений своєю владою змагає до поширювання її на інші — поярмлюваних ним — країни. Це стало було причиною мобілізації сил для зупинення імперіялістичних затій. Не йшлося про невеличкий арабський Кувайт, окупований Іраком. Йшлося про плян Саддама Гуссейна заволодіти цілим близькосхідним, найбільшим у світі, нафтовим басейном, — Кувайт був тільки першим кроком на тому шляху. Розуміли це такі арабські лідери, як єгипетський президент Госні Мубарак і савдійсько-арабський король Савд. Розуміли це президент Дж. Буш і його державний секретар Джеймс Бейкер. Чи зрозуміють цю істину Билл Клінтон і Воррен Кристофер?

Найважче, найтрудніше влізти в душу фанатика. Фанатик — нерозгадана загадка для найкращого психолога. Хто може збагнути, який насправді плян диктатора Саддама Гуссейна і чи взагалі можливо, щоб він став рівновартним контраґнентом у переговорах про замирення? Найпершою передумовою для Заходу буде ґарантія, що він, Гуссейн, вирікся мрії, щоб здобути атомову зброю та вирікся мрії про поширення своєї влади на ввесь Близький Схід. Як можна буде отримати такі ґарантії? Президентові Клінтонові напевне залежало би на замиренні з Іраком, як і на замиренні Ізраїля з арабськими сусідами.

Але ніщо в закордонній політиці не приходить за помахом чародійної палочки. Треба почекати на діла нового Президента. Ірак, арабський світ — це далекі від України країни. Але посередньо їхня проблема пов'язана з проблематикою, з державною долею, України.

ОСТАННІМИ ДНЯМИ ЗСА помітно приспішили виведення своїх 150,000 військовиків і їхніх родин з Німеччини. Спостерігачі політичних подій завважують, що це не могло статися в кращу пору для німецького уряду, який нетерпеливо цього очікує, бо має в пляні у цих звільнених приміщеннях американських військовиків поселити 500,000 втікачів і бездомних, що опинилися в Німеччині після провалу комунізму.

Микола Руденко

КРИЗА В УКРАЇНІ

IV

Треба сказати правду: сьогодні економічне становище України виглядає значно важчим, ніж у Росії. Цукор, олія, м'ясо, вершкове масло тощо так само, як завжди, вивозяться на північ, але тепер уже буцімто з доброї волі. Точніше кажучи, за нафту. На світовому ринку продукти сільського господарства значно дешевші, ніж нафта — і це дозволяє Росії якось годувати свій народ. Ми, українці, не дооцінили цієї ринкової ситуації. Поглиблення нашої кризи пов'язане також з посухою, що вдарила минулого літа. Що правда, хліб вискочив з неї, а всі інші культури (особливо кормові) вродили наполовину, худоба залишилася без кормів. Її поголів'я значно скоротилося. На жаль, є підстави чекати посухи й наступного літа. Дай, Боже, аби вона оминула нас! Перевага Росії полягає в тому, що на нафту посухи не буває. Але це далеко не довічна перевага.

Проте дуже багато нафтових свердловин у Західньому Сибіру останнім часом „присушило" — вони припинили видобуток. Причиною цього явища стали низькі заробітки, тяжкі умови праці та побутова невлаштованість. Оперативні кучмівці (сам прем'єр і віцепрем'єр) домовилися з російським урядом про спільну експлуатацію нафтових родовищ. Це виявилося вигідним і для нас, і для Росії. Такі ж самі контракти укладено з Казахстаном, де геологи виявили багаті нафтові родовища. Україна посилає на працю своїх людей, вкладає у виробництво власні ресурси — і це забезпечує її порівняно дешевою нафтою.

Є ще один шлях подолання транспортно-енерґетичного голоду в Україні. Давним-давно, десь іще в 1946 році, я бачив у Києві вантажівки з ґазовими бальонами під кузовом. Потрібна невелика переробка, аби замінити бензиновий бак на ґазові бальони — і ми отримуємо дешеве й екологічно чистіше пальне. Ґазове пальне дешевше від бензини в шість разів! Щождо необхідної переробки, то вона приступна самим водіям навіть у колгоспній майстерні. Важчою проблемою є розбудова ґазово-обмінних станцій, де можна було б спорожнілі бальони швиденько обміняти на повні. А проте й ці клопоти не варто перебільшувати — з ними можна впоратися іще до посівної. Словом, не існує таких проблем, яких не міг би вирішити Уряд, заклопотаний долею народу, а не власною наживою.

Тим часом на Україну провадяться політичні атаки звідусюди — не лише з Москви, а й з Лондону та Вашінґтону. Україна проголосила себе без'ядерною державою, це правда. Але в Декляраці Незалежности вона не брала на себе непосильного обов'язку позбутися стратегічних ракет негайно. Самозрозуміло, що в неї сьогодні є проблеми першої черги — передовсім треба видертися з економічної кризи, котра загрожує самому існуванню української держави та її народу. Розмонтування й ліквідація стратегічних ракет вимагає 1,5 мільярда дол. Де ж їх сьогодні взяти? Обіцяні на цю справу 175 мільйонів американських дол. — лише краплина в морі витрат.

Нічого в Деклярації Незалежности не сказано й про те, що Україна зобов'язана передати ядерну зброю Росії. І все ж вона передала Москві, як того хотів президент Буш, всю, до останньої одиниці, тактичну ядерну зброю. А це могутній, дорогий і страшний арсенал. Особливо страшний для України в разі воєнного конфлікту з північним сусідом. А таку ситуацію не можна виключати — в Росії рвуться до влади прихильники тоталітарного режиму.

Що ж виявилося згодом? Ось що: росіяни знімають з тактичних ракет ядерні головки і продають їх ЗСА як пальне для Атомних електростанцій. Є така ж сама домовленість і стосовно урану, що міститься в стратегічних ракетах. Це ж мільярди долярів! Чому ж Україна повинна їх дарувати Москві, коли сама переживає іще жорстокішу кризу, ніж там?

А з Вашінґтону взялися шмагати нас батіжком, погрожуючи політичною бльокадою. Особливо дошкульних ударів завдає американська преса. Причина доволі проста: Буш прощається з Білим Домом, йому хочеться вивершити свою президентську копицю, аби справа ядерного роззброєння на 2/3 закінчилася саме на ньому. Єльцин це зрозумів, всіляко допомагає Бушеві утвердитися в історії в образі рятівника людства, а якась там Україна, котру Татчер бачила чимось на кшталт Каліфорнії (було таке!), раптом виявила непокору. Якщо ж Україна не підпише угоди, котрі вже підписала Росія, вони не здобудуть законної чинности й тоді лаври рятівника людства перейдуть до Клінтона. Цього вельми не хочеться Бушеві — і його можна зрозуміти. Тільки він чомусь ніколи не бажав зрозуміти України та її державних інтересів. Українці не забули, як він прилітав до Києва, аби умовити їх покірно жити під Москвою, де тоді владував М. Ґорбачов.

А з Москви знову й знову лунають заклики до відродження Союзу — хай навіть під якоюсь іншою назвою. Ось, бач, і метафори добираються доволі яскраві: ми, мовляв, сіямські близнюки, яких не можна роз'єднати безболісно. Наші вени й артерії так переплелися, що їх доводиться різати на вельми небезпечних вузлах. Та й навіщо це робити? Жили ж ми разом понад 300 років, чого ж раптом ділитися?

Хто не звідав національного гніту, той ніколи не зрозуміє гноблених упродовж віків. Треба сказати, що навіть проґресивні інтеліґенти Росії були приголомшені дружнім поривом українців до свободи й

(Закінчення на стор. 3)

Іван Кедрин

ЧОМУ АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ САМА СЕБЕ ЗНЕВАЖАЄ?

Академія Наук України (АНУ) видала про себе восені минулого року чотиристорінкову інформаційну довідку англійською мовою з графічною обгорткою. Зміст першорядний: історичний огляд з датами й прізвищами, інформація про характер АНУ, як найвищої наукової установи, її правний характер, засяг діяльности, різні ступені членів і співробітників, всі подробиці подані у строго інформаційному тоні без ніяких фразеологічних прикрас. Було би прегарно, як би не те, що до бочки меду додано одну повну ложку дьогтю. Чи знаємо, що заслуженими членами Академії були такі видатні учені, як „M. Grushevski, Tugan-Baranovski, Bogomolets, A. Krimskii, Bagalii" ще кілька інших, щодо яких англомовний читач збентежений: чи це українці чи корінні росіяни. Подібний сумнів породжує „Могилянская Академія" і невідомо, де знаходиться місто „Острог". Всі прізвища українських учених, назви установ і місцевості подано латинкою у російській транскрипції, у російському звучанні.

Можливо, що учитель народної школи в селі десь ген далеко на Донеччині скаже „ето всьо равно". Але Академія Наук України, яка зараз у першому реченні цієї довідки правильно стверджує, що є „найвищою науковою установою в Україні", не може знижувати себе до рівня малоросійського примітива, для якого українське чи російське звучання та ще й з призначенням для чужинців, це „всьо равно". Згадано там В. І. Вернадського, першого президента АНУ після її заснування 27-го листопада 1918 року у Києві. У своїй передмові до однотомового видання „Історії Руси-України" Михайла Грушевського (твір давно вичерпаний) він ще не зовсім відмежував себе від теорії триєдиної нації, але зрозумів, що у своїх виступах назверх мусить говорити по-українськи. Згадано теж Агатангела Кримського, який був душею АНУ у тій першій історичній стадії її заснування з титулом „неодмінного секретаря". Орієнталіст, але й поет та ініціятор видання монументального словника живої української мови із включенням туди мовних новотворів письменників доби після Тараса Шевченка, — головно з „Тіней забутих предків" М. Коцюбинського. Для праці над таким словником Кримський зорганізував десяток студентів новозаснованого Українського Державного Університету у Києві. Задуманий твір ніколи не появився, бо з окупацією України большевиками — відродилася русифікація.

При здійсненні похвали гідного проєкту — видати англійською мовою авторитетний листок з інформаціями про Академію Наук України — зроблено велику, непростиму помилку: доручено зладити такий довідник російському ученому, який подав латинкою усі прізвища українських учених — по-російськи. Спартачено цілий добрий плян, опоганено добрий зміст, бо, як уже згадано, читач того інформаційного листка не знатиме, чи мова про українського чи російського вченого. Чи не варто би знищити той наклад і видати другий — із справленням тієї кардинальної помилки?

Русифікація всього шкільництва і всього наукового життя торкнулася й Академії Наук України. Але вона переходить процес українізації. Ось так, наприклад, з одної Америки членами Академії Наук України стали такі учені різних ділянок — історії, літератури, математики й фізики: Омелян Пріцак, Ігор Шевченко, Аркадій Жуковський (НТШ-Париж) Орест Субтельний, Володимир Петришин, Олекса Біланюк, Ярослав Пеленський, Юрій Даревич, Данило Струк.

Це тільки дев'ять прізвищ. Їх може є більше і їх число зростатиме. Бути членом Академії Наук України — найбільша честь ученого. До самої установи треба ставитися з найбільшою пошаною, але й вона сама повинна дбати, щоб не підривати свого доброго імени в українському й чужинецькому світові, як ота ложка дьогтю у бочці меду — інформації англійською мовою, що таке Академія Наук України.

Юрій Стефанівський, Львів

Ювілей героїні

У грудні цього року Галичина вперше на державному рівні відзначала ювілей героїні українського народу Олени Степанів-Дашкевич. У цій історичній постаті ніби сконцентрована одночасно і героїчна і трагічна доля однієї з гілок українців-галичан. Олена Степанівна за покликом серця в 22 роки наділа стрілецький однострій і стала воїном. Тендітна молода панночка задемонструвала не лише не абиякий героїзм в боях на горі Маківка в квітні-травні 1915 року, але діяла як досвідчений та розважливий військовий командир, котрий поєднує високу фаховість і вимогливість до підлеглих із особистою сміливістю, навіть відчайдушністю, та дбайливою опікою над товаришами по зброї.

Молодий підхорунжий УСС Олена Степанів в числі небагатьох була тоді нагороджена почесною нагородою — „Срібною медалею хоробрості".

Знаходячись у російському полоні в Ташкенті вона робить неодноразові спроби втечі, при їхніх невдачах не впадає в розпач, а напружено працює: вчить інших, вчиться сама, вивчає англійську, німецьку, французьку мови, математику, стенографію.

Вирвавшись, завдяки обмінові військовополонених із полону, Степанівна у Відні в 1920 році виходить заміж за генерала-хорунжого Київських Січових стрільців Романа Дашкевича і вчиться, вчиться, вчиться.

Після закінчення студій у Віденському університеті доктор філософії Олена Степанів-Дашкевич повертається до Львова і поринає у працю та вир громадського життя. Тут вона розкривається як талановитий педагог, громадський діяч, науковець: 15 років викладає історію та географію у гімназії сестер Василіянок, проводить лекції на вчительських курсах у Львові та Варшаві, виховує пластунок. Доктор Дашкевичева веде солідну наукову роботу, дійсним членом НТШ одним з організаторів створення Географічної комісії НТШ і одночасно займається вихованням сина Ярослава.

Важкі випробовування випали на долю Олени Степанівни та її сина під час другої московської окупації. Різного роду утиски із сторони офіційної влади, замовчування чередувались брехливим брудом, яким із садистською насолодою за завданням НКВД обливали цю мужню жінку продажні червоні „трибуни" типу недоброї пам'яті коляборанта Галана.

Окупанти боялися леґендарної Степанівни і тому в 1949 році її заарештовано. Почалася хресна дорога — довгих вісім років — через тюрми і стани, пересилки і табори. Торфові розробки, лісоповал, голод, холод, безнадійність страшних мордовських таборів, нелюдські знущання червонозіркових катів, невідоме про долю сина — через усе це гідно пройшла Олена Степанів-Дашкевич, в найважчих ситуаціях не схилила гордої голови, залишалася Людиною. Лише у 1956 році з підірваним здоров'ям, виснажена фізично, вона повертається до Львова, поселюється в невеличкому помешканні на вул. Козацькій, 11 „а". Дозволу на працю не дали, доживала тихенько разом з сином, якому також пощастило вижити у жахливих московських млинах смерті і тихо відійшла до Бога у 1963 році.

Лише в цьому році, у 100-літній ювілей Олени Степанів-Дашкевич, нащадки спромоглися віддати шану пам'яті цієї видатної українки — вояка, педагога, вченого, вихователя молоді, матері.

7-го грудня на будинку, де останні роки прожила героїня, в присутності великої кількості львів'ян було відкрито меморіяльну дошку (автори Феодосія Бриж та Євген Безніско).

Коротке віче відкрив заступник мера Львова Володимир Парубій. У своєму виступі він нагадав присутнім про те, хто така Олена Степанів, конспективно розповів про її встелений тернами життєвий шлях. Найвищим визнанням, підкреслив промовець, є те, що пам'ять про неї живе у народі, в переказах і піснях. По багатьох роках небуття повертається до нас і, так би мовити, офіційна пам'ять про цю мужню людину, свідченням чому є відкриття меморіяльної дошки. Незабаром у будинку на вул. Козацькій 11- а буде діяти музей її імені.

Відомий львівський науковець, Роман Крип'якевич у далекі тридцяті роки підлітком мав щастя спілкуватися із легендарною Степанівною. Велич Олени Степанів-Дашкевич промовець, як і інші співвітчизники, усвідомив зчасом. Для справжнього вшанування пам'яті леґендарної жінки він закликав громаду робити це не лише на ювілейних дефілядах, а головне у щоденному житті, поширювати її приклад серед молоді.

У виступі голови Наукового товариства ім. Шевченка академіка Олега Романіва пролунала тривога з приводу того, що тепер, в умовах незалежної України дуже важко йде формування частин національного війська. Батьки і рекрути шукають і знаходять

(Закінчення на стор. 3)

І. Самійленко

ПЕРШИЙ ЕТАП ДЦ УНР В ЕКЗИЛІ

III

Виходячи з цього становища, в 1923—24 роках під проводом Симона Петлюри опрацьовано й устійнено напрямні та головні ділянки діяльности екзильного Уряду УНР. В основу цих плянів були включені студії політичних подій в Україні, щоб стати активним речником поневоленого українського народу у вільному світі, підготова відповідних кадрів для України та консолідація української спільноти навколо ДЦ УНР.

Одначе слід відмітити, що роки 1922—1925 були найбільш критичними для Уряду УНР в екзилі, який переживав свою внутрішню кризу, гоїв свої рани. Невдачі в минулому, невідоме майбутнє та шукання шляхів для ефективної дії цієї інституції викликали критику Уряду, взаємні обвинувачення та сварки поміж окремими групами. Все ж з переїздом до Парижу Симона Петлюри та його ближчих співробітників стався різкий перелом на краще. Почав виходити „Український Вісник", а потім „Тризуб", що значно підняло і закріпило популярність Уряду УНР, а разом і розквіт нових ідей та плянів Симона Петлюри.

Раптом сталась незмірна національна трагедія — трагічна смерть леґендарного вождя українського народу. Та вона, всупереч намірам мерзотного вбивці, „перетворилась в нечуваний тріумф, в перемогу ідей і чину Петлюри" (А. Шаповал). Оборона його імени і честі української нації об'єднала всю українську спільноту у світі навколо УНР під проводом його вірного наступника — М. Лівицького.

У період між Першою і Другою світовими війнами дія Уряду УНР фактично зосереджувалась в Парижі, Варшаві і Празі. Але тягар міжнародної діяльности від 1927 року був сконцентрований на форумі Ліґи Націй в Женеві. Тут треба було боротись за наше національне ім'я, з горесвісною теорією т. зв. „органічної" єдности українців з російським народом, при одержанні нансенівських пашпортів. Тут треба було максимально використати трибуну Ліґи Націй для популяризації української справи у світі. Тут треба було організувати голосні і масові протести проти звірячого терору, насильної депортації, рабської праці, а зокрема проти народовбивчого голоду на Україні та насильної колективізації — модерної кріпосної панщини в українському селі.

У 1930 році Уряд УНР у своїй „Деклярації" рішуче заявив, що він стоїть за трудову приватну власність на землю, засуджуючи колективізацію з її „панщиною і голодом"... Будучи постійним членом „Міжнародної унії приятелів Ліґи Націй", українські делеґати — О. Шульгин, Смаль-Стоцький, а потім М. Лівицький протестували голосно проти „пацифікації" в Галичині та проти прийняття СССР в члени Ліґи Націй, захищаючи поневолені Москвою народи. Ці події широко насвітлювала чужоземна преса.

Варто тут згадати і той факт, що в 1929 році, коли американський Уряд готувався до дипломатичного визнання СССР, сен. Копелянд, якого підтримувала група сенаторів, вніс законопроєкт, яким домагався визнання екзильного Уряду УНР. Цей акт був широко оголошений в американській та світовій пресі.

У тому ж періоді Уряд УНР тісно співпрацював також і на форумі організації „Франс Оріян", яка об'єднувала впливових політиків Франції і Східньої Европи. Уряд УНР тісно співпрацював з представниками Туркестану, Грузії, кавказьких народів, Кубані, Азербайджану. Тоді ж зародилась ідея прометеївського руху. Уряд УНР також плекав тісні контакти з Паневропейським рухом, пропаґуючи ідею, що Україна є невід'ємною частиною европейської спільноти.

Велику увагу Уряд УНР приділяв студіям політичного стану в Україні. Для цього був створений у Варшаві Український Науковий Інститут, директором якого був віцепрем'єр Уряду УНР проф. О. Лотоцький. Величезний здобуток праці цього інституту — кілька тисяч томів — був сконфіскований німцями в 1939 році. В 1927 р. голова Ради Міністрів В. Прокопович заснував Бібліотеку ім. Симона Петлюри в Парижі, яка в 1934 році вже мала понад 10,000 томів цінної літератури.

У ділянці історико-військових публікацій вийшло з друку 20 томів „Табору" за редакцією ген. Куща, три томи „За державність" ген. Безручка. У Варшаві видавано щоденник Бюлетеню УІБ про події в СССР і в Україні. У Празі виходив журнал „Готуймося" та інші періодичні публікації. У 1938 році відновилась Києво-Могилянська Академія в екзилі — просвітницький центр всього слов'янства.

Централю колишніх вояків Армії УНР очолював генерал В. Сальський. Це об'єднання активно виступало на різних міжнародних форумах, як окремий речник поневоленого українського народу. Генерал Сальський від 1926 року був військовим міністром Уряду УНР в екзилі. Варто пригадати, що будучи в 1938 році на Закарпатській Україні, М. Лівицький з доручення Уряду УНР повідомив Уряд Закарпатської України про готовість дати в розпорядження цього Уряду близько 4,000 колишніх старшин Армії УНР для зміцнення оборони цього краю.

Закінчення буде.

Комунікат КУК

Вінніпеґ, Ман., (КУК). — Збірка на фонд амбасади України в Канаді, розпочата Конґресом Українців Канади (Централею), закінчилася 31-го грудня 1992 року. На сьогоднішній день фонд нараховує 1,5 міл. дол.

КУК висловлює найщирішу подяку усім, хто відгукнувся на цю збірку і незадовго опублікує окремий список усіх жертводавців на фонд амбасади.

КУК звертається до української спільноти із сердечним проханням звернути тепер увагу на фінансові потреби нашої громади в Канаді. КУК потребує достатні фінансові ресурси і просить вас допомогти у цьому пожертвами на Національний Фонд КУК.

Просимо виписувати чеки чи грошові перекази на Ukrainian Canadian Congress і висилати на ардесу: „National Fund" Ukrainian Canadian Congress Neadguarters, 456 Main St. Winnipeg, Man. R3B 1B6.

За повнішими інформаціями просимо звертатися на число телефону (204) 942-4627.

ЛАМАЮЧИ ДОВГОЛІТНІ традиції, Гілларі Клінтон матиме своє бюро у західньому крилі Білого Дому та працюватиме поруч старших стажем дорадників Президента. Вона працюватиме над новим проєктом охорони здоров'я та іншими внутрішніми справами країни. Г. Клінтон поламала не тільки довголітні традиції Білого Дому про приміщення свого бюра, але також відкинула довголітній праобраз Першої лейді, що досі обмежувався до харитативної діяльности.

Криза...

(Закінчення зі стор. 2)

незалежности, що так красномовно виявився 1-го грудня 1991 року. Сьогодні, мабуть, ми б не побачили такої одностайности: наш добробут упав нижче від російського. А проте й нині переважна більшість українських громадян проголосувала б за вихід із Союзу.

І все ж імперські сирени продовжують співати солодкими голосами, заманюючи нас у смертельні обійми. На цей раз московські союзотворці виробили статут задля об'єднання колишніх республік — не більше й не менше. Леонід Кравчук, ознайомившись із проєктом цього статуту, сказав своє *рішуче* „ні". Ми сьогодні критикуємо нашого Президента, але твердо знаємо: суверенітет України для нього дорожчий від власного життя. Звичайно, від помилок ніхто не застрахований. Але ж виглядає так, що Л. Кравчук усвідомив свої помилки — він не раз заявляв, що цілком заслуговує на критику. Його слова звучали без будь-якого награшу — природно й щиро. Це підтверджується також тим, що Леонід Кравчук без будь-яких заперечень на півроку передав свої адміністративні повноваження Кабінетові Кучми.

Аби завершити розмову про економічну кризу, слід бодай коротко схарактеризувати іще деяк енергійні заходи Кабінету Міністрів щодо її подолання. Наша економічна криза передовсім зумовлена енерґетичною кризою. Стосовно вирішення нафтових проблем я вже висловився, але ж вугілля нам також бракує, незважаючи на його великі поклади в Україні. Старі шахти вже виробили свої ресурси, треба закладати нові. Щоб дати поштовх цій справі, Кабінет Міністрів звільнив прибутки вугільних шахт від будь-якого оподаткування.

Людину можна нагодувати рибою по-різному: або купити їй риби на юшку, або подарувати рибальське знаряддя — хай ловить сама. У першому випадку вона буде нагодована лише один раз, в другому — людина завжди буде з рибою. Отож і шахтарям треба не зарплату підвищувати, а створити умови для вільного, незалежного господарювання. Та й не тільки шахтарям.

Заслуговує на увагу декрет про комерціялізацію торговельних установ. Щоб приватизувати гастрономи, універмаги тощо потрібне первісне нагромадження капіталу, а це, як відомо, роки і роки. Тим часом комерціялізація здатна поліпшити торгівлю відразу. Практично йдеться ось про що: декретом ліквідуються всі без винятку надбудови над торговельними установами — численні управління різних рівнів, котрі були кублами хабарників та розкрадачів. Гастрономи та інші крамниці шукатимуть для себе товарів безпосередньо у виробників, домовляючись з ними про ціни. Ціноутворення всюди вільне, як на міських базарах. Зрозуміла річ, між крамницями відразу ж виникне конкуренція, а саме вона і є метою комеріялізації.

Безумовно, я пояснюю це спрощено, тут неминучі всілякі труднощі й несподіванки, але на перехідний період, коли приватна торгівля ще не перемогла, така реформа мені здається розумною й плідною.

Я міг би дуже багато розповідати про надзвичайно енергійну, буквально безсонну діяльність Уряду Л. Кучми, але сподіваюся, що ця моя стаття не є останньою. Маємо підстави вірити, що з падінням виробництва (отже й з кризою) буде покінчено цього року, а далі Україна почне робити перші кроки в напрямі цивілізованого достатку та розвитку громадянського суспільства.

Концерт на пошану М. Лисенка у Вашінґтоні

Дня 31-го жовтня 1992 року у виконанні Українського Національного Хору, під мистецьким керівництвом дириґента Михайла Длябоги.

Відбувся концерт в університеті Мариленду, Конференс сентер, Коледж Парк, Мд. Програма включала композиції Миколи Лисенка. Рідко коли щастить бути на подібному концерті. Мистецьке віддання пошани великому синові України Миколі Лисенкові глибоко зворушило присутніх, сповнило їх почуття вдячности до тих усіх ідеалістів, що своїм трудом причинилися до того великого свята. Душею і головним ентузіястом концерту у Вашінґтоні 31-го жовтня, а перед тим також концерту у Філядельфії, 24-го жовтня, був загально відомий дириґент Михайло Длябога.

Подаю коротку розмову-інтерв'ю з дириґентом, що його провела Софійка Наконечна в перерві однієї проби-співанки у Вашінґтоні.

Питання: Як Ви стали дириґентом?

Відповідь: Головним чинником була родинна традиція. Мій батько був заанґажований у церковній музиці і також дириґував. Крім цього, я від малої дитини вчився грати на скрипці. Пізніше почав науку гри на фортепіяні, загальної теорії музики, композиції та інших музичних предметів.

П.: Значить, бажання стати дириґентом виникло ще у дитинстві?

В.: Ні! Дириґентом став я припадково. Коли я був у музичній школі, один інструктор запитав мене, чому я не дириґую, бо колись бачив як я дириґував гуртом студентів. Перші мої кроки були спрямовані в інший бік. Я хотів студіювати історію музики і літератури, коли мій згаданий інструктор сказав мені: „Берися за дириґентуру!" Під його впливом таки зацікавився цією ділянкою. Тоді вже мені треба було брати інші курси і предмети, як також науку сольоспіву.

П.: Коли почалася праця із Українським Національним Хором, з відділами у Філядельфії, Балтиморі і Вашінґтоні?

В.: Праця з Українським Національним Хором почалася у 1985 році. Це була підготовка до святкування Тисячоліття Хрещення Руси-України. Проби відбувалися у Філядельфії і Торонто. Моїм бажанням було створити великий хор, з 350 співаків. У ювілейному 1988 році злучений хор виступив із симфонічною оркестрою перший раз у Констітушен Голл у Вашінґтоні.

У Філядельфії звернулися до мене ентузіясти хорового співу з проханням, чи не могли б ми продовжувати співпрацю. Тому що трудно тепер зібрати співаків в одній окрузі, звернув мені увагу Юрко Повстенко на те, що є співочі таланти в околицях Вашінґтону і Балтимору. Ми почали досить скромно, з 12-ма співаками, тепер ця філія зросла до 40 постійних співаків.

П.: Чи підготова до виступів проходить гладко, чи є якісь перешкоди, і які?

В.: Найбільша перешкода — великі віддалі. Люди, які співають у хорі і доїжджають на проби, живуть у п'ятьох різних стейтах. Мимо цієї та інших перешкод, хор в цілості нараховує близько 90 хорхстів — ентузіястів, з якими старюся працювати на професійному рівні.

П.: Чи можна зробити щось, щоб праця Українського Національного Хору дальше успішно розвивалася для загального добра?

В.: Тут ролю грають два чинники. Перший — це справа музики, до якої я і хор ставимося серйозно, стараючись класти в основу поважну музичну літературу. Другий чинник — це підтримка громадянства, тобто ділянка фінансова. Маю на увазі наших спонсорів і приятелів, котрі відвідують наші концерти. На цих двох чинниках базується успіх нашого хору.

П.: Чи Український Національний Хор ще приймає нових членів?

В.: О так! Ми за новими членами дивимося без перерви. Навіть на наших програмках подаємо телефони, де і до кого можна зголошуватися в околицях Балтимору, Вашінґтону і Філядельфії. Шукаємо професіоналіттів, молодих людей, котрі є зацікавлені в хоровому мистецтві, бо це є будучність хору.

П.: Які є пляни на коротшу, а також на довшу мету, даймо, на 5 чи 10 років?

В.: 10 років — то доволі далека мета. На 5 років — ми хотіли б розбудувати репертуар, мати зразки нашої хорової музики з 18, 19 і 20-го століть і також твори сучасних композиторів України. Хочемо мати репертуар, з яким могли б всюди виступати. Хотіли б давати 3—4 концерти на рік. На наступний рік заплановано 2 або 3 різдвяні концерти, в їхні програми увійдуть твори чужих композиторів поряд з нашими колядками, щедрівками, чи навіть деякими творами Дмитра Бортнянського. На довшу мету — все залежатиме від того, як хор буде розвиватися. Він існує, з трьома своїми філіями, всього два роки. Хочу згадати про наш великий збірний концерт злучених хорів із симфонічною оркестрою у Вашінґтоні, коли ми в 1988 році святкували 1000-ліття Хрещення Руси-України, а також концерт для вшанування 175-ліття народження Тараса Шевченка, в Торонто у Рой Тамрсон Голл 1989 року і у Філядельфії Музичній Академії 1991 року, обидва з симфонічною оркестрою.

П.: Які ще важливі думки хочете висловити на закінчення цього інтерв'ю?

В.: Наша хорова література є, на мою думку, досить занедбана. Твори наших композиторів вкриті порохом забуття. Моєю метою і завданням Українського Національного Хору поповнити ними наш репертуар та ознайомити з цими шедеврами нашу публіку тут. Особливо мені йдеться про молодшу ґенерацію, яка народилася у діяспорі і яка про прекрасні твори українських композиторів знає дуже мало. Беручи під увагу, що Україна стала незалежною державою, ми на рівних правах входимо у світову родину. Ми володіємо великою музичною, зокрема хоровою культурою, наш святий обов'язок — засвідчити її перед людством.

...

І ще раз хочу згадати незабутній концерт, що відбувся 31-го жовтня 1992 року у Вашінґтоні. Ювілейний концерт творів Микола Лисенка відбувся за стараням організаторів у справжній святочній обстановці акустичної, з добрим концертовим фортепіяном, елеґантної залі Мериленського університету. Вихід на сцену близько сотні членів Українського Національного Хору був імпозантний. Ентузіястично привітали присутні на залі появу на сцені славного дириґента концертів злучених хорів у містах ЗСА і Канади, Михайла Длябогу. Від перших звуків співу присутні зрозуміли, що мають перед собою прекрасну хорову одиницю. Докладне, до нюансів викінчене виконання поважних творів М. Лисенка дало у висліді ті чарівні перегуки жіночого та чоловічого ансамблів у хорі „Туман хвилями лягає" з опери „Утоплена", та прецизне і точне виконання рідко співаних композицій, наприклад „Веснянки", 2-ий вінок, „Прославний хор" з опери „Тарас Бульба", „Радуйся, ниво", кантата та інші.

Дуже приємно було слухати вибрані перлини сольоспівів М. Лисенка у виконанні Анни Бачинської, сопрано, Романа Цимбали, тенора. Радо вітали слухачі молодих солістів Віру МекФітерс, сопрано-сольо, у „Веснянках", Марійку Радь, меццо-сопрано, і Михайла Стащишина, баса, у кантаті „Радуйся, ниво". Фортепіяновий супровід був у руках молодих піяністок Олени Литвиненко і Марії Цимбали, котрі були на висоті своїх завдань навіть у дуже складних фортепіянових партіях.

Цілість імпрези була під кожним оглядом на високому рівні. Це було незабутнє свято української пісні у столиці ЗСА Вашінґтоні. Цей концерт залишив почуття гордости та пошани не лиш до творців цих музичних надбань, але й до усіх виконавців, що дали нам змогу послухати і запізнатися з шедеврами нашої музичної спадщини.

На численні запити, чи концерт буде повторений, можна тільки сказати: шкода, коли б він не був повторений. Такі імпрези повинні бути обов'язково повторені з використанням відповідної реклями-розголосу в інших містах ЗСА чи Канади. Створення такої рідкісної одиниці, як Український Національний Хор — це явище унікальне, а виступ його в концерті під проводом обдарованого мистця — дириґента Михайла Длябоги залишає незабутній спомин.

Сердечно бажаємо дорогому і шановному дириґентові наснаги, сил і здоров'я у нелегкому ділі запізнавання та передавання світові краси і величі української пісні.

Ольга Сушко-Наконечна

Ювілей...

(Закінчення зі стор. 2)

причини, щоб уникнути військової служби у вже неімперській, а у своїй рідній армії. Як тут не згадати спалахи національної свідомости української молоді в часи формування частин українських Січових стрільців, Української Галицької Армії, і Української дивізії „Галичина" та національно-визвольного руху 40—50-их років? При теперішньому відношенні нашої молоді до потреб держави спаси нас Бог від нападу новітніх Мурайових, Коцюбинських та Щорсів.

Зворушливо-теплими були виступи відомого львівського поета незламного Ігоря Калинця, голови Української Християнської партії жінок Ольги Горинь та інших промовців.

Того ж дня у приміщенні театру імені М. Заньковецької відбувся урочистий вечір, присвячений славній даті. Його відкрив вступним словом начальник управління культури обласної державної адміністрації Зеновій Мазурик. Ґрунтовну доповідь про життєвий шлях хорунжої Українських Січових Стрільців, чотаря УГА Олени Степанівни, про її наукову та педагогічну діяльність, страдницьку дорогу виголосила науковий працівник Центрального Державного Історичного архіву у Львові Мирослава Дядюк. Не переповідаючи змісту доповіді, приведу слова, якими промовець закінчила свій виступ: „Чого було більше у житті цієї жінки — щастя чи горя, радости чи смутку, можуть сказати хіба її рідні та близькі. Відважна підхорунжа, мудра і шановна доктор філософії, Олена Степанівна заслужила на вдячну пам'ять українського народу".

Серед інших виступів запало у пам'ять ліричне і пристрасне слово доктора Історичних наук, директора Львівської наукової бібліотеки ім. Василя Стефаника Академії Наук України Лариси Крушельницької, яка надзвичайно ніжно і шанобливо розповіла про свою вчительку, доктор Дашкевичеву.

Про те, як мужньо, не втрачаючи людської гідности, поводилася героїня у страшних мордовських таборах смерти розповіла її товаришка ув'язнення, керівник жіночої хорової капели „Відгомін" Львівської спілки політв'язнів України Віра Лемеха та інші промовці.

У мистецькій частині вечора актори театру показали глядачам низку живих картин з Історії „Січові стрільці", талановито підготовану авторами режисером Я. Бабієм та дириґентом М. Михацем за участю П. Чабана (сценографія) та О. Будинкевича (хореографія).

Цікаву експозицію матеріялів із фондів центрального державного Історичного архіву у Львові, присвячену ювілеєві Олени Степанів-Дашкевич, показали львів'янам працівники Львівського Історичного Музею.

Ще одну меморіяльну дошку в ці дні встановлено в селі Вишнівчику на Перемишлянщині на хаті, де 100 років тому народилася Степанівна.

Померла д-р Н. Кравців-Джевіецька

Наталія Кравців-Джевіецька, 37, померла в середу, (6-го січня 1993 року).

Народжена в Буенос Айрес, Арґентина, вона переїхала до Ґріґґставн, Н. Дж. в 1988 році. До того часу вона жила в Провіденс, П. Ай., Фрібурґ (Фрібурґ університет), Швайцарія, Піскатавей і Плейнсборо, Н. Дж.

Н. Кравців-Джевіецька була дослідним консультантом від Інтертек для Медичного центру св. Петра в Ню Бранзвик, Н. Дж. продовж чотирьох років.

Вона була членом української католицької церкви св. Миколая в Менбіллі, Н. Дж. Вона отримала ступінь бакаля́вра з біологічних наук у Провіденс коледж, П. Ай. Отримала маґістерку і докторат в „біомедичній інженерії" у Ротґерс університеті. Належала до Товариства Українських Інженерів, була членом Товариства інженерів медицини і біології, була також членом Товариства топографії мозку.

Залишила мужа, д-ра Ґері Джевіецького, своїх батьків, Ярослава і Людмилу Кравцівих, з Ню Провіденс, П. І., брата Петра з Фініксу, Аріз, і бабусю по мамі, Ірену Кремена-Каледін з Фініксу, Аріз, також рідню в Америці і Україні.

Св. п. д-р Кравців-Джевіецька

Тлінні останки похоронено в суботу, 9-го січня, 1993 року на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Н. Н.

ПАРТІЯ ЗЕЛЕНИХ Німеччини повідомила, що німецькі фірми продовж минулих років завезли декілька тисяч тонн радіоактивних відпадів у Румунію, Албанію і балтійські країни, обійшовши закони про необхідність знищення відпадів у Німеччині і заощадивши мільйони дол. на нелегальному переміщенні у Східню Европу.

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 26-го грудня 1992 р. відійшов у вічність

бл. п.

АНДРІЙ БАШТЕВИЧ

нар. 21-го грудня 1912 р. в Любачеві, Польща.

ПАНАХИДА відбулася 27-го грудня 1992 р., а після тіло покійного перевезено до родинного гробівця на цвинтар в Любачеві, Польща.

Залишив у смутку:

дружину — СТЕФАНІЮ з родиною

Ділимося сумною вісткою, що 25-го грудня 1992 р. відійшов у вічність

наш найдорожчий

МУЖ, ТАТО та ДІДУНЬО

бл. п. д-р

Михайло Наболотний

ПАРАСТАС І ПАНАХИДА відбулися у Веніс, Фльорида.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — у церкві св. Йосифа та на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл. 30-го грудня 1992 р.

Горем прибиті:

дружина — ТАМАРА
син — МИХАЙЛО ІВАН з дружиною і трьома дітьми
донька — ГАЛЯ з чоловіком і сином

Ділимося сумною вісткою, що 1-го січня 1993 р. відійшла у вічність

наша найдорожча

МАМА, БАБЦЯ, СЕСТРА І ТЕТА

бл. п.

Наталка Макаревич Ісаюк

Залишила в глибокому смутку:

доньок —
ОКСАНУ з чоловіком ЮРІЄМ ТРИТЯКОМ
ДАРІЮ з чоловіком ДЖЕРАРД ДОНЕҐЮ
КАЛИНУ з чоловіком ДЖОНОМ БАДЕЛІ
внуків — АРЕТА І ЯРЕМІЙ ТРИТЯК та АДАМ БАДЕЛІ
сестру — МАРІЙКУ з чоловіком ДМИТРОМ ТОДОЙСІЧУКОМ
сестрінка — ІВАНА ТОДОСІЙЧУКА з жінкою МАРІЙКОЮ
сестрінку — ТАНЮ з чоловіком ЛЮБОМИРОМ КУЗЬМИНОМ та сином МИХАЙЛЕМ
та ширшу родину в Україні

Родина щиро дякує всім особам, котрі взяли участь у похоронних відправах, за квіти та всім тим, котрі замість квітів на могилу пожертвували на Богослуження за упокій покійної або на добродійні цілі.

В МАДЯРСЬКОМУ МІСТЕЧКУ Керешпертарч розпочали голодівку 20 нелегальних імміґрантів, вихідців з Африки, яких власті збираються виселити з країни.

В ТІРАНІ ТРИВАЄ суд над Наджміє Ґоджою, вдовою колишнього диктатора Албанії Енвера Ґоджі. Її звинувачують у зловживанні владою і у присвоєнні 75,000 дол. з державної скарбниці. Прокурор вимагає засудити Н. Ґоджу до 14 років тюрми.

РУМУНСЬКІ ВТІКАЧІ починають повертатися з Німеччини на батьківщину. До 60 відсотків їх — це цигани. Німецький уряд пообіцяв виділити для них допомогу в сумі 21 міл. дол. і за ці гроші збудувати в Румунії житла.

В ТАЇЛЯНДСЬКІЙ префектурі Чанта-Бурі, котра „славиться" політичною пасивністю своїх мешканців, знайшли цікавий спосіб включення людей до громадських справ. Відтепер кожен виборець разом з бюлетенем дістає льотерійний квиток, на який у день виборів можна виграти авто, телевізію, холодильник, жіночі прикраси.

А. Легецкис — нова професійна сила

А. Легецкис

Аліна Зеновія Легецкис, дочка д-ра Ричарда Легецкиса і Марти Гулей-Легецкис, однієї з ілюстраторів дитячого журналу „Веселка", закінчила університет Джеймс Медисон з найвищим можливо відзначенням — „сумка кум лявде", студіюючим мови. Аліна-Зеновія — це внучка мисткині Зеновії Весни-Гулей і св. п. проф. Осипа Гулея, відомого українського освітнього діяча. Вона є активною пластункою і належить до куреня „Шостокрилих", також Аліна закінчила школу українознавства у Вашінгтоні, з нагородою УНСоюзу.

Студіюючи в університеті Дж. Медисон у Вірджінії, завжди діставала нагороди за найвищі оцінки в науці, і там же, за ессей „Чому я хочу їхати до Лондону?", здобула нагороду на студії в англійській столиці.

Тепер Аліна-Зеновія буде продовжувати студії далі, щоб осягнути ступінь маґістра, а згодом докторат з фізичної терапії.

Н. Н.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

Юнаки УСВТ „Ч. Січ" — учасники зимового турніру „Куґарс"

В неділю, 6-го грудня, в закритих залях середніх шкіл Мейплвуду розпочалися ігри популярного футбольного турніру „Куґарс", в якому беруть участь десятки найкращих юнацьких клюбів стейту Ню Джерзі. Змагання цього турніру проходять в неділі протягом зими і закінчуються фіналами за звання чемпіонів окремих вікових дивізій. Юнаки „Ч. Січі" виступають у другій віковій дивізії, тобто в групі 16-річних. В першій рунді розгривок „січовики" мали визначеного суперника, клюб Рендолф, який, одначе, припізнився і, згідно із суворими правилами, програв українським юнакам воковером 3:0.

В складі „Ч. Січі" виступають: Б. Гарасим, К. Кріґан, Дж. Джов, Ю. Кіґічак, Д. Колодій, М. Малічишин, М. Макена, Н. Нівес, А. Мандзій, А. Нинка, Р. Вислоцький, А. Панас, В. Тинсон. Провідник Олег Колодій, тренер Ігор Чупенко.

Перша дружина „Ч. Січі", що виступає в напівпрофесійній дивізії Гарден Стейт Ліґи, закінчила осінню рунду ігор і відновить виступи в березні наступного року. Показник табелі ігор вищої дивізії після закінчення першої половини сезону:

	точок	відношення голів
Керні Скаттс СК	16	22:7
Морріс Мітіорс	12	19:14
Н. Дж. Селтікс СК	11	23:14
Сейнт Марк СК	8	17:8
УСВТ „Ч. Січ"	7	12:20
Польський ЗПА	7	11:20
Краковія СК	7	11:21
Трентон „Кікерс"	6	11:14
Джерзі Прайд СК	6	8:15
Піскатавей Юд.	2	9:19

(от)

Є. Шрайман про труднощі спортовців в Україні

„Зелене світло — тим, в кого 'зелені'", — під таким заголовком появилася стаття в київській „Спортивній Газеті", ч 126, що її написав відомий спортовий журналіст в Україні Євген Шрайман. Подаємо її головніші уривки.

„Коли вже наша країна матиме вільно конвертовану грошову одиницю? Покоління 30-річних, до якого я належу, не впевнене, що доживе до часу, коли Ураїна і в цьому нарешті крокуватиме в ногу із цивілізованим світом. Може, хоч нашим дітям пощастить? Але і жити треба і їсти треба і... виїжджати за кордон. Передусім маю на увазі наших спортсменів. Адже у незалежній державі перед ними відкрились нові обрії і вже реальною стає участь у европейських і світових чемпіонатах не окремих „щасливчиків", яким на шляху до мети доводилося долати всілякі перепони, а команд. Тепер, здавалося, всі бар'єри зламано й атлету досить успішно виступити на внутрішніх змаганнях, аби зарезервувати собі місце у збірній. І тоді Европа та світ чекають тебе. Але на практиці не все так просто як у теоретичних викладках. Отут на повний зріст і постає проблема Валюти. Чому це слово пишу з великої літери? Бо саме вона, чи правильніше її відсутність, може зробити спортсмена „невиїзним". Навіть, якщо цей спортсмен вважається асом у своєму виді.

Кілька місяців тому 16-річний киянин Олександер Мельник став у Туреччині чемпіоном світу серед кадетів. Уперше на міжнародних змаганнях з вільної боротьби пролунав державний гимн України. Та міг і не пролунати... Бо за участь кожного спортсмена у цьому турнірі треба було заплатити 300 дол. І заплатити мав або борець, або його тренер, або спонсор. Поїздка юних українських спортсменів не фінансувалася з державної „кишені". 300 долярів — сміхотворна для новоявлених воротил тіньової й не дуже тіньової економіки. Але де взяти її Мельникові — хлопцеві із робітничої київської сім'ї? Чи його тренерові Анатолієві Харитонюкові, який хоч і був свого часу призером чемпіонату світу, та великого скарбу за ці роки не нажив. Добре, що з'явився у столиці клюб, який заснували брати Бєлоглазови і яким керує їхній тренер Граніт Таропін. Клюб і виступив спонсором поїздки Олександра та кількох його товаришів до Істамбулу. Престиж України вдалося врятувати, адже останніми роками наші борці досить успішно виступали на світових та европейських першостях юніорів і юнаків (згадаймо недавні за часом перемоги Олега Ладика та Ярослава Базилюка).

А ось іще один випадок. Перший чемпіонат світу з жіночої вільної боротьби, де виступають українські спортсменки. Лаврів він землячкам не приніс, зате дав неоцінений міжнародний досвід...

Наступного року на українських борців вільного стилю чекають не лише юніорські змагання, а й чемпіонати Европи та світу серед дорослих. Невже знову тренерам доведеться перетворюватися на прохачів, вимолюючи оті злощасні, але необхідні доляри? Чи може держава в особі Міністерства у справах молоді і спорту врешті візьме на себе цей клопіт, аби у атлетів і їхніх наставників усі думки були зайняті боротьбою на килимі, а не на „валютному фронті", — закінчив цю багатомовну статтю Є. Шрайман.

Сумніваємося, чи сповнятся надії автора, щоб держава чи її Міністерство у справах Молоді і Спорту, взяла на себе ці фінансово-валютні клопоти. Україна далі знаходиться в критичному економічному стані і в її міністерствах валютні каси порожні. Поки Україна стане міцніше на ноги, тобто переборе економічну кризу, організованому спортові доведеться далі переживати дуже важкі часи. Прийдеться нашим спортовим діячам в Україні далі пошукувати добродіїв і спонсорів аж до часу, коли Україна остаточно зможе фінансувати спортові репрезентації. Українці в діяспорі мають теж обов'язок, хоч частинно, облегшити спортовій Україні вихід на світову арену. Для цього саме існує Фонд Відродження Спорту в Україні при УСЦАК, який в основному оплачує вписові вкладки до міжнародних спортових федерацій (досі вже вплачено суму понад 20,000 дол.) і цим простелює шлях українським спортовцям на европейські і світові чемпіонати.

Тепер з НОК України є прохання підтримати виїзд збірної самостійної України на зимову світову Олімпіяду, яка відбудеться в Норвегії в 1944 році.

Пожертви, поради і зголошення спонсорів просимо висилати на адресу: USCAK Fund for the Rebirth of Sports in Ukraine, 680 Sanford Ave. Newark, N.J. 07106.

(от)

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ОЛЕКСАНДЕР СТРУК член УНС Відд. 245-го Т-ва „Запорозька Січ" в Трентоні, Н.Дж. помер 23-го червня 1992 року на 60-му році життя. Нар. 1931 р. в Україні. Членом УНС став 1971 року. Залишив у смутку дружину Віру, сина Олександра і дочку Мирославу та рідних і знайомих.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Мартиненко, секр.

ВОЛОДИМИР ШАШАРОВСЬКИЙ член УНС Відд. 375-го Т-ва ім. Д. Вітовського у Філядельфії, Па. помер 15-го грудня 1992 року на 87-му році життя. Нар. 1905 року в Перемишлі, Україна. Членом УНС став 1963 року. Залишив у смутку дружину Юлію. Похорон відбувся 21-го грудня 1992 року на цвинтарі св. Марії в Абінґтоні, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Петро Тарнавський, секр.

КАТЕРИНА БАРАЛЕЦЬКА член УНС Відд. 155-го Т-ва „Запорозька Січ" в Перт Амбою, Н. Дж. померла 25-го грудня 1992 року на 81-му році життя. Нар. 1911 року в Перт Амбою, Н. Дж. Членом УНС стала 1926 року. Залишила у смутку племінницю Феліцію Ґумас-Сміт. Похорон відбувся 28-го грудня 1992 року на укр. кат. цвинтарі в Перт Амбою, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Ярослав Завіцький, секр.

ГРИГОРІЙ ДЕМАЙН мол. член УНС Відд. 481-го Т-ва ім. Івана Франка в в Карнеґі, Па. помер 11-го грудня 1992 року на 61-му році життя. Нар. 27-го квітня 1931 року в Карнеґі, Па. членом УНС став 1944 року. Залишив у смутку дві дочки — Шерин і Деніс, п'ять внуків і сестру Анну Джоніс. Похорон відбувся 14-го грудня 1992 року на цвинтарі Мт. Олівет в Скат Тап. Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Гелен Возняк, секр.

АННА БУТКОВСЬКА член УНС Відд. 14-го Т-ва „Чорноморська Січ" в Нюарку, Н.Й. померла 17-го грудня 1991 року на 91-му році життя. Нар. 16-го жовтня 1900 року в Україні. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку сина Богдана Бутковського. Похорон відбувся 22-го грудня 1991 року на цвинтарі Ґаллівуд в Ірвінґтоні, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Отрок, секр.

АННА СНІНСЬКА член УНС Відд. 229-го і 9-го Т-ва ім. св. Марії в Ст. Клер, Па. померла 8-го грудня 1992 року на 70-му році життя. Нар. 19-го квітня 1992 року в Ст. Клер, Па. Залишила у смутку сестер Ольгу і Олену і братів Алекса, Стефана, Джов і Петра. Похорон відбувся 12-го грудня 1992 року на цвинтарі Непорочного Зачаття в Іст Норвіджіна Тап., Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Володимир Саляк, секр.

Ольга ТАРАС ВОЙТОВИЧ член УНС Відд. 409-го Т-ва ім. св. Івана в Данмор, Па. померла 21-го грудня 1992 року на 78-му році життя. Нар. 23-го липня 1914 року. Членом УНС стала 1933 року. Залишила у смутку сина Денниса і дочку Шірлі Петтінато. Похорон відбувся 22-го грудня 1992 року на цвинтарі св. Кирила і Методія в Оліфант, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Дженет Боланд, секр.

МАРІЯ СВИСТУН член УНС Відд. 361-го Т-ва „Дністер" в Ню Йорку, Н. Й. померла 2-го грудня 1992 року на 74-му році життя. Нар. 24-го січня 1918 року в Джірардвілл, Па. Членом УНС стала 1951 року. Залишила у смутку мужа Івана і дочку Христину Санцоне. Похорон відбувся 4-го грудня 1992 року на цвинтарі Калвертон Нешенел в Калвертон, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Ольга Літепло, секр.

РОЗАЛЯ САМКО член УНС Відділу 147-го Т-ва ім. Св. Михаїла в Алентавні, Па. померла 26-го листопада 1992 року на 84-му році життя. Народилася 2-го листопада 1908 р. Членом стала 1965 р. Залишила у смутку дочку Тересу з мужем Віллімом Кар, брата Вілліяма Вашко, сестру Анну з мужем Ґуставом Факс і четверо внуків. Похорон відбувся 28-го листопада 1992 року на укр. правосл. цвинтарі св. Марії у Вайтгол, Тап., Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Дженіс Мілінічик, секр.

АДАМ МАСЛЯК член УНС Відд. 209-го Т-ва ім. св. Михаїла в Картерет, Н. Дж. помер 9-го грудня 1992 року на 76-му році життя. Членом УНС став 1969 року. Залишив у смутку дружину Александру, синів Ярослава і Петра, дочки: Анну і Гелену, трьох внуків і брата Петра в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж

Вічна Йому Пам'ять!

Ірена Пендер, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 30-го СІЧНЯ 1993 р.

Філядельфія, Па. Річні загальні збори Т-ва Мир 324 Відд., о год. 7:30 веч. в домі Української Громади при 806 N. 23rd St. — Управа.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ НА АКАДЕМІЧНИЙ РІК 1993/94

Згідно з рішенням Стипендійної Комісії у червні 1988 року

а) **Стипендії будуть признані тільки для** UNDERGRADUATE **СТУДЕНТІВ визнаних каледжів та університетів (які студіюють для одержання свого першого ступеня бакалявра) і для ҐРАДУАНТІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ, які будуть прийняті до каледжу чи університету в часі виплати стипендії. Студенти зі закінченим ступенем бакалявра не можуть складати подання.**

б) **Студент-аплікант мусить бути АКТИВНИМ ЧЛЕНОМ УНСОЮЗУ (платить вкладку) принайменше ДВА РОКИ при кінці березня того року в якому вносить своє подання на стипендію.**

Основи признання стипендій:

1. фінансова потреба
2. предмет студій
3. студійні досягнення
4. активність в українському громадському, а зокрема студентському житті

До Канцелярії УНСоюзу треба прислати НЕ ПІЗНІШЕ ЯК:
31-го березня 1993 р. — виповнений, підписаний і датований ФОРМУЛЯР
1-го травня 1993 р. – всі вимінені ДОКУМЕНТИ І ФОТОЗНІМКИ.

Прохання про стипендію на 1993/94 рік треба складати тільки на нових формулярах, які можна отримати пишучи на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

ЗАКЛИК

Шановна українська громадо!

Як відомо із світової преси, нові докази категорично свідчать про велику несправедливість американського департаменту юстиції (ОСІ) у фальшивому оскарженні Івана Дем'янюка. Вже у 1978 р. ОСІ мав конкретні дані, що І. Дем'янюк не був катом в Треблінці, але все таки започаткував і вперто продовжував судовий процес проти нього.

Минулого літа федеральний апеляційний суд 6-ої округи у Синсиннаті, Огайо, із своєї власної ініціятиви наново відкрив справу видачі І. Дем'янюка до Ізраїля. Такий крок без прецеденту в історії американського права. У своєму розпорядженні федеральний суд зазначив, що зробив це рішення, бо „зайшли серйозні питання щодо поведінки американських прокураторів". Цей суд має право уневажнити видачу Дем'янюка і тоді Ізраїль, згідно з умовами договору з ЗСА, буде змушений відіслати підсудного до Америки.

Справа Дем'янюка вже тягнеться 15 років, емоційно і фінансово вичерпуючи його родину, котра наполегливо працює в його обороні. Українська діяспора жертвенно підтримувала цю працю. На жаль, знайшлись особи, котрі, без жадної фахової підстави критикували професійну оборону і своїми наклепами довели до повного краху фонду оборони.

Нарешті прийшла велика нагода закінчити цю несправедливість проти І. Дем'янюка. Було б ще більш несправедливим, якщо в моменті коли цілий світ, включно із Ню Йорк Таймсом, закликає до оновленого повного розгляду цієї справи, родина Дем'янюків не мала фондів щоб нарешті захистити свого батька. Їм треба негайної щедрої фінансової допомоги. Просимо висилати ваші датки безпосередньо на нижче подану адресу — це є єдиний фонд допомоги оборони Дем'янюка: John Demjanjuk Defense Fund, P.O. Box 92819, Cleveland, Ohio 44192.

Едвард Нишник, голова, Фонд Оборони Дем'янюка

Адв. Андрій Филипович
Адв. Михайло Варис, мол.
співголови Комітету оборони при Українсько-Американському Товаристві **Адвокатів**

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ЧИТАЧІ „СВОБОДИ"!

Звертаємося до вас з великим проханням допомогти нам скомплектувати Альманахи УНСоюзу. Це найстарший український альманах, що виходив і виходить в Америці.

Нам бракують такі роки: 1897, 1901, 1902, 1903, 1906, 1921.

Якщо хтось з читачів мав би такі числа, просимо ласкаво надіслати нам, а ми готові за них заплатити бажану ціну, або дозволити нам зробити копії з них.

Редакція „СВОБОДИ"

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи" ☐ **„Українського Тижневика"** ☐ **„Веселки"** ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

На зміну адреси проситься ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00.
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ ВІД 1-2 ТИЖНІВ